

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca... licarum partium propositum promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak: 1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.	Felolós szerkesztő: BILKEI FERENC.	Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdékben.
--	--	--

Főpásztori szózat a munkásokról.

Egyházunk és hazánk jóléteért, keresztény embertársaink boldogulásáért lelkesedő szívünk nagy örömmel olvastuk és közöljük olvasóinkkal apostoli lelkű Főpásztorunknak legutóbbi körlevelében megjelent szózatát.

Megnehezedett az idők járása feletünk. Keresztény népünk abban a komoly veszedelemben forog, hogy ideigvaló és örökké tartó boldogságának nagy kárára olyan elemek vezetése alá kerül, kiknek romboló szelleme ha uralomra jut, rövid idő alattsirvanézhetjük apusztulásromjait.

E veszedelemre mutat rá az apostoli szózat. Mintha a vészharang kongását hallanánk. Olvassák el a papok és világiak egyaránt és cselekedjenek szerinte addig, míg nem késő.

„Ismeretes tiszt papságom előtt az a tény, hogy a munkásnép anyagi jólétének előmozdítására, megélhetésének biztosítására mindenütt s így édes hazánkban is szervezkedik és igyekszik magának minél kedvezőbb kereseti viszonyokat kieszközölni.

És ez rendén van így. Miként minden embernek, úgy a munkásnépnek is nemcsak joga, de kötelessége is önmagáról és családjáról gondoskodni. És midőn tapasztalja, hogy eme törekvésében a szeretetlenség folyton új és új akadályokat gördít eléje, midőn látnia kell, hogy a gyárak és a tüke egy része munkájerejét nem megbecsülni és méltóképen jutalmazni, hanem kihasználni igyekszik; midőn tapasztalja, hogy jogos törekvéseinek megvalósításában jóformán saját erejére van utalva: tömörülnie kell és egyesült erővel kell kivívnia azokat az eredményeket, melyeknek elérésére az egyes emberek gyengék.

De fájdalommal tapasztaljuk, hogy a munkásnép eme jogos követeléseinek kivívásában nagyrészt letért a helyes és igazságos utról. Nemcsak tisztességes keresetért küzd, hanem vagyonfelosztásról álmodozik és a munka megbecsülését minden társadalmi rend lerombolásával, a mai társadalmi osztályok kiirtásával véli elérni. Izzó gyűlöletet táplál minden tekintély iránt, legyen az egyházi, vagy állami, megtagadja hazáját, megtagadja hitét, sőt magát az Istent is.

Hitetlen izgatók kerítették hatalmukba a munkások vezetését, kik Bebelt ismerik el vezéröknek, ki egyik iratában kijelentette: „En nemcsak a keresztény vallásnak, hanem általában minden vallásnak ellensége vagyok, melynek megszünteté-

sét az emberiség haladása megköveteli.“ (Kereszténység és szocializmus II. kiadás 25 oldal) „Kereszténység és szocializmus tűz és víz“ (U. o. 32 oldal) Ha ilyen eszmékkel telítik a munkásokat és ilyen szellemen tömörítik és egyesítik azoknak erejét, misem természetesebb, mint hogy rövid idő alatt kihal szívküből minden hit, meglazul bennök minden erkölcsi érzék, elkeseredett ellenségei lesznek az egyháznak és izzó gyűlölettel telnek el főképp az egyház szolgálai ellen.

A szociáldemokraciá eme romboló hatásával fel kell venni a küzdelmet és a hazátlanságot és istentelenséget hirdető izgatók befolyásától meg kell menteni a népet. E célnak elérésére csak egy eszközt látok: *foglalkozni kell a néppel.* A pap legyen valóban vezére és atyja a reábizott népnek, ismerje és érezze annak minden baját és jóakaratu tanácsával iparkodjék segítségére lenni.

Midőn a hitetlenséget és erkölcstelességet terjesztő könyvek és lapok most már befurakodnak a legszegényebb családokba is, nem elégedhetik meg a pap az iskolai hitoktatásokkal és a templomi szentbeszédekkel; azokat is meg kell nyernie, kik az iskolából már kikerültek, a templomtól pedig elidegenedtek.

Manapság a katolikus körök, ifjúsági és legényegyletek, valamint keresztény munkásegyletek ama helyek, hol a templom és iskola után minden papnak a legszebb működési tere nyílik. De nem elég ezeket az egyesületeket csak megalapítani, hanem irányítani, vezetni, azokban élni is kell. A vásár- és ünnepnapok mások számára a pihenés napjai, a pap számára a fáradságnak és munkának napjai; és nem fogja fel helyesen hivatását az a pap, ki ezen fáradságtól visszariad, annak fontosságát kéllőképp meg nem érti. Fáradságos egyházi funkciók után talán késő estig a néppel foglalkozni, nagy önmegtartóztatást, sok áldozatot és főképp lángoló szeretetet kíván: de kibem ez hiányzik, vajjon joggal mondhatja-e magát Krisztus papjának?

Napjainkban kétségtelenül legnagyobb küzdelemnek néznek eléje a keresztény munkásegyletek, melyek a harcot hazánk és egyházunk nyílt ellenségeivel, a szociáldemokratákkal szemben veszik fel. A szociáldemokraciá szervezete legerősebb az építőmunkások körében, kik maguk között nem türnek meg senkit a munkában, a ki a szervezetnek nem tagja. Ezeknek ellensúlyozására alakultak sok helyütt — s így a többi között Székesfehérvárott is — keresztény munkásegyle-

sületek, melyeknek tagjai szintén szervezettek. Követeléseik annyiban egyeznek meg a szociáldemokraták követeléseivel, amennyiben szintén tisztességes kereseti viszonyokat akarnak létre hozni; de céljuk keresztény szellemétől vezéreltetve lehetőleg békés fegyverekkel küzdenek.

A székesfehérvári keresztény munkásegylet tagjai keresztény hitű megvallásáért már eddig is sok megvetésnek, üldözöttségnek, bojkottolásnak és nem egyszer annak a veszélynek voltak és vannak kitéve, hogy hittük megvallása miatt nem juthatnak munkához, mert demokrata munkatársaik, kik még eddig többségben vannak, erőszakkal megakadályozzák őket abban.

És épen azért szeretettel hívom fel t. papságom figyelmét a székesfehérvári keresztény munkásegyletre és óhajtom, hogy mindenemű építkezésénél, legyen az templomi, iskolai, vagy plebániái, csak oly vállalkozásokkal kössenek szerződést, kik keresztény egyesületbeli munkásokat alkalmaznak.

E célból leghelyesebb magától a keresztény munkásegylet elnökségétől (Táviráda-utca 6.) kérni információt, honnan a legnagyobb készséggel szolgálnak felvilágosítással.

Megnyitó beszéd,

melyet **KERSCH FERENC** esztergomi karnagy a Gregorián-kurzust f. hó 3-án megnyitotta.

(Vége.)

Honnét van tehát mégis az, hogy az életben ilyen kézzelfogható jogtalanság érvényesülni látszik? Igyekezem kicsiny keretben ezt önök előtt némileg megfajtom.

Még igen-igen nagy körben állandóan táplálják azt a hitet, hogy nem okvetlenül szükséges a zene teoriájának ismerete ahhoz, hogy valaki a zene terén működhessék, hogy magának zenei ítéletet alkothasson, sőt, hogy számottevő zenei tekintélyül elismerjék. „Lám — szokás mondani — a cigány nem is cigány, ha kottából játszik, s milyen nagy érdeme van abban, hogy a magyar népdal virul!“ Hozzá tehetném azt is, hányan vannak, a kik semmiféle zenei készség mellett ne vádolhatnák lelkiismeretüket azzal, hogy azt egy-egy nótának a szerzősége is terheli! — Pedig, ime volt, van és lesz talán még sokáig sikere, sőt tán haszna is az ilyen szárnypróbálgatásnak.

Hát ez igaz, s mert igaz, azért szomorú, mint-hogy azily piacra dobott frázisok még oly elméket is képesek megtéveszteni, a kiknek különben általános műveltséghez szó sem férhet. Nézzünk hát szemébe az ilyen nagy mondás értékének!

Bámulatos a mindennapi életben, mily ellentétes álláspontot foglal el ítélkezésében az ember akkor, a mikor anyagi s akkor, a mikor szellemi szükségleteinek kielégítéséről van szó. Anyagi kérdésekben a bizalmatlanokodásnak ezer faja to-lakodik előtérbe, s az ember a kritika rideg, sőt kiméletlen mérlegelésében keres biztosítékot! és



Bor eladás!

Kitűnő, tisztán kezelt, öreghegyi boraimat a t. közönség figyelmébe ajánlom.

Ujbor	28 kr.
Öbor	32 „
Vörösbör	36 „

literes zárt palackban.

Németh János,
Simor-utca (Buza-piac) 37. szám.



Anyakönyvi statisztika

1905. évi július hó 1-től 1905. július hó 8-ig

I. Születés.

Született: 6 törvényes fiú, 8 leány; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; halva született törvényes fiú: 0; leány: 0 törvénytelen fiú, 0; leány: 0. — Összesen: 15.

II. Halálozás.

Elhalt: 8 fő, 13 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 4, leány: 6, törvénytelen fiú: 1, leány: 1; 7 éven felüli fiú: 3, nő: 6. — Összesen: 21.

E szerint a születést a halálozás 6-tal múlja felül.

Elhaltak: Petőc Anna, r. k. fél óráig, Szárca-utca 1 sz. — Sárközi Anna, r. k. 1 hónapos, Osz-utca 14 sz. — Mészáros Teréz, r. k. 19 éves, Szt.-György kórház. — Paulusz József r. k. 3 hónapos, Csutora-utca 14 sz. — Oszlej Rozália á. h. ev. 2 hónapos, Deák Ferenc-utca 34 szám. — Vürc Janó Géza, r. k. 5 hónapos, Királykut-utca 12 sz. — Pethő Anna, r. k. 2 hónapos, Olaj-utca 5 sz. — Frank József, r. k. 4 éves, Rákóczi-utca 29 sz. — Spitzer Margit, izr. 7

hónapos, Malom-utca 1 sz. — Oesipia Lászlóné, Lézinger Terézia, r. k. Szőgyényi Marich-utca 3. — Özv. Márkus Istvánné, Geider Mária, r. k. 63 éves, Reseta János-utca 4 sz. — Özv. Gyórvári Józsefné, Márton Zsuzsanna, r. k. 44 éves, Szt.-György kórház. — Berta György, ev. ref. 29 éves, Szt.-György kórház. — Tóth István r. k. földm. napsz. 26 éves, Szt.-György kórház. — Kiss Anna, r. k. 6 hónapos, Selyem-utca 41 sz. — Lavacs Irén Ida, r. k. 1 hónapos, Könyök-utca 2 sz. — Burik Pál, r. k. pénzügyi titkár, 48 éves, Jókai-utca 2 sz. — Lébényi Palkovics Sándor, r. k. 3 hónapos, Homokos 4 sz. — Valler Róza r. k. 25 éves, Szt.-György kórház. — Farkas Erzsébet, r. k. 69 éves, Forgo utca 12 sz. — Kulifai József, r. k. 5 hónapos, Zámoly-utca 45 szám.

Kihirdetés.

Nyuli Lajos süttö-segéd és Viraris Julianna Szeffehárv. — Schmalbach Ferenc ács-segéd és Sándorovits Mária Szekesfehervár. Dr. Gluck Ede köz és váltó ügyvéd és Schindler Ilona Szeffehárv. — Rosta Gyula máv. segéd főkező és Szabó Erzsébet Szeffehárv. — Kántor János festőgyári napsz. és Béres Rozália Szeffehárv.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE.

Elfogad a legméltányosabb föltételek és díjak mellett tűz-, jég- és életbiztosításokat.

A kartelben álló részvény-társulatokkal szemben a versenyt egyedül a Szövetkezet fejtí ki, érdeke tehát a gazdaközönségnek, hogy azt támogassa.

Képviselőség minden községben.

SZÉKESFEHÉRVÁROTT: ISKOLA-UTCA 11. SZ.

3023

52--21

Elsőrangú bútörüzet.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok a

Kórház-utca 4. sz. alatt (saját ház).

Raktáron vannak: úri-, haló-, ebédlo-, szalon-, előszoba- és konyha-butorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jöminőségért felelősséget vállalok.

Főelvem odairányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

NYARI GÁBOR,
52-45 épület- és butor-asztalos. 2079

Üzlet átvétel!

Tisztelettel értesitem a m. t. vevőközönséget, hogy a Nádor-utca 2. szám alatt levő

„Kék Csillag“ áruház

dúsan felszerelt

női divat- és vászon áru

raktárát mai napon átvettem és a jelenlegi helységben tovább fogom vezetni.

Addig is, míg az őszi idényre raktáromat ujonnan felszerelem, az elődeimtel átvett összes árucikkeket mélyen leszállított balmulatos olcsó árak mellett bocsájtom eladásra, hogy igen tisztelt vevőimnek soha többé nem kinalkozó alkalmi vétellekkel kedveskedhessek.

Amidőn vállalatom szives pártolását tisztelettel kérem biztosítom t. vevőimet, hogy bizalmukat szolid előzékeny kiszolgálásom által megnyerni fötőrekvésem lesz.

Kiváló tisztelettel

„KÉK CSILLAG“ áruház

ROSENBERG J. IZIDOR.

Ugyanott jó házból való fiu tanulóul felvetetik.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy 24 év óta fennálló

mázoló műhelyemet

megnagyobítottam és bármimemű szoba, cím és cimier festészeti munkák készítését elvállalom.

Szobák, termek, templomok és oltárok, valamint bádógfestészeti munkákat a legdivatosabb kivitelben, tisztán, a legolcsóbb áron készítek.

A t. közönség további szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

GERLITS JÓZSEF
szoba, címfestő és mázoló 20-18

JÓKAI UTCA 2. SZÁM.

Jó házból való fiu tanulóul felvetetik.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad. viharmentes

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYAR

Kronsteiner Karoly

Bécs, III., Hauptstr. 120., saját házában.

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománc. Homlokzat-festéke hatás. védve.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézőségnek, vasutaknak stb. Minden résztvevett kiállításon első díjjal jutalmazva. Legolcsóbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr. Meglepő eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mészben oldható, 49 minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 kr.-tól följjebb.

Nyonostott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.